

Škola oslavuje
90 rokov

Str. 6

Rozhovor
s učiteľkou
Júliou Hornou

Str. 5

Žiačky zozbierali
recepty starých
mám

Str. 14

LIPOVEC

Noviny obce Horné Srnie • lipovec@hornesrnie.sk • ročník XXXII • 2/2024

Školský areál prešiel výraznou premenou. V utorok 25. júna 2024 prebehlo oficiálne otvorenie nového multifunkčného a outdoor-fitness ihriska. Obe ihriská sú navrhnuté tak, aby oslovili rôzne vekové skupiny. O úspešnosti projektu svedčí vysoká návštevnosť z radov žiakov i občanov obce. FOTO: LUBO URBAN

Keď moja babka a dedko chodili do školy

Sabina Horná, 8. A

Keď moja babka Marta a dedko Alojz chodili do školy v Hornom Srní, odvtedy uplynulo už 52 rokov. Vtedy sa žilo bez mobilov, počítačov, ani v televízii nebolo toľko zábavných a vzdelávacích programov.

Ich ráno začínalo tým, že sa museli postarať o hydinu, keďže ich rodičia išli skoro ráno do práce. Nikto im neprichystal svačinu, museli si ju pripraviť sami. Bol to obyčajný chlieb s cibuľou, horčicou a kyslou uhorkou. Vtedy ešte nebola školská jedáleň, až keď babka a dedko boli na druhom stupni školy. Milovali pani kuchárky, lebo to bolo pre nich niečo nové. Učili sa také predmety ako my teraz, okrem informatiky. Učitelia ich viedli k tomu, aby boli hrdí na to, že sú Slováci a pestovali lásku k nášmu národu.

Matematika sa učila úplne inak ako teraz, nepomohol im počítač a všetko si museli vyriešiť sami. V škole nemali toľko koníčkov ako teraz, ale mali aj predmety pracovného vyučovania. Tam, kde je teraz hala, boli pracovné pozemky, kde deti pestovali zeleninu do školskej jedálne, a tam, kde sú teraz šatne, bola dielňa, aby sa deti naučili merať a opracovať drevo a kovy. Vtedy, keď boli babka a dedko školáci, existovala pionierska organizácia. Babka s dedkom hovoria, že nie všetko bolo dobré, ale ani zlé. Ale naučili ich vážiť si učiteľov i starých ľudí a snažiť sa každému pomôcť. Preto moja babka i dedko hovoria: „Príď ma ráno pozrieť a pozdraviť, lebo nevieš, kedy sa stretneme.“

FOTO: ARCHÍV MARTY HORNEJ

Jakub Horečný, 5. A

Keď moja mama mala 11 rokov, so spolužiačkou dostali v škole za úlohu doniesť papier alebo nazbierať slimákov obyčajných. Cez víkend nazbierali dve plné krabice od topánok a doniesli ich v pondelok do školy. Odovzdali ich pionierskej vedúcej pani Prnovej, ktorá ich umiestnila do kabinetu. Na druhý deň si zavolala z vyučovania svoju mamu a jej spolužiačku, aby išli tých slimákov pozbierať. Vyšli z nádoby, v ktorej boli umiestnené a boli všade po stenách, po strope a v skrinkách. Bol to zážitok pre všetkých a odvtedy sa už slimáky na škole nezberali. Vďaka tejto aktivite dostali na konci školského roka za odmenu knihu.

Viac zážitkov zo školských lavíc na str. 9 →

Vážení spoluobčania,

rád by som vám opäť poskytol aktuálne informácie k daniu v obci, k realizovaným a novoschváleným projektom.

Realizované projekty/ projektové zámery

Rekonštrukcia športovísk pri športovej hale

V utorok 25. 6. prebehlo oficiálne otvorenie moderného outdoor-fitness ihriska a multifunkčného ihriska. Obe ihriská sú navrhnuté tak, aby boli atraktívne pre rôzne vekové skupiny a ponúkali rôznorodé možnosti pre šport a hry. Veľmi ma teší, že ihriská sú permanentne obsadené a deti nesedia doma pri mobilných telefónoch a počítačoch. Vidieť, ako trávia čas vonku, je len potvrdením, že touto rekonštrukciou sme dosiahli náš prioritný cieľ.

Projekt bol podporený z verejných zdrojov prostredníctvom príspevku na projekt podpory športu schváleného v roku 2023 v rámci výzvy č. 2022/002 v maximálnej výške: 98 807,00 €.

FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

zdravie nás všetkých. Dažďová kanalizácia slúži na odvod dažďových vôd.

Ak sa budú sťažnosti občanov na znečistený potok opakovať, obec bude nútená postúpiť tento problém okresnému úradu, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Diagnostika/Posudok hlavného mosta do obce

Z dôvodu havarijného stavu mostových dilatácií obec objednala celkovú diagnostiku hlavného mosta. Na základe posudku budeme vedieť nastaviť systémové riešenie rekonštrukcie mosta.

Obchvat cyklotrasy

Väčšina z nás si uvedomuje, aký veľký problém sú v našej obci cyklisti. Takmer na dennej báze dochádza ku kolíznym situáciám medzi občanmi a cyklistami na uliciach Družstevná, Prúďová, Riečna, Kamenecká a Pod Zábrehom, kde je trasovaná cyklotrasa. Obyvatelia dotknutých ulíc sa na mňa obracajú s prosbou umiestniť dopravné značenie, informačné tabule a spomaľovače.

PLÁN [OBNOVY]

Prístavba materskej školy a zateplenie spojovacej chodby

Prístavba novej triedy úspešne napreduje. Stavebné práce sú v plnom prúde a každý deň sa približujeme k cieľu – rozšíriť kapacitu našej materskej školy o 18 miest.

V rámci tohto projektu zrekonštruujeme aj podhlady na oboch pavilónoch materskej školy, ktorých technický stav je dlhodobo nevyhovujúci.

Schválené projekty/projektové zámery

Kultúrno-vzdelávacie centrum s knižnicou

Predmetom rekonštrukcie bude priestor niekdajších potravín v budove obecného úradu.

Možnosti využitia kultúrno-vzdelávacieho centra sú nasledovné:

- čítareň + požičiavanie kníh
- komunitné centrum
- tvorivé dielne pre deti s rodičmi
- organizovanie besied na rôzne témy
- stretnutia a vzdelávanie seniorov
- a mnoho iného

Stav projektu:

V priebehu 2 – 3 mesiacov podpíšeme zmluvu s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky a následne prebehne proces verejného obstarávania na dodávateľa/zhotoviteľa prác.

Varovný informačný systém

V tomto projekte je zapojených 5 partnerov z Českej republiky a 2 partneri zo Slovenskej republiky. Sú to obce a mestá, cez ktoré tečie rieka Vlára alebo sú útokom rieky Vlára. Varovný informačný systém bude informovať zapojené samosprávy o stave hladiny rieky Vlára. Súčasťou projektu bude aj výmena obecného rozhlasu.

Stav projektu:

V priebehu 2 – 3 mesiacov podpíšeme zmluvu s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, následne sa vypracuje realizačná projektová dokumentácia a vyhlásime verejné obstarávanie na dodávateľa/zhotoviteľa prác.

UTV Štvorkolka

Mnohí z vás si povedia, načo potrebuje obec štvorkolku?

V tomto prípade ide o model pracovnej štvorkolky, ktorá sa dá využiť univerzálne, či už na prácu v obci, alebo na hasičský zásah. Štvorkolku som nakonfiguroval tiež s univerzálnym vybavením:

Radlica na sneh, mulčovač, zemetacia kefa, príviesná hydraulická plošina s pracovnou výškou 11 metrov, vysokotlakové zariadenie na vodu, príviesny vozík, elektrocentrála a mnoho ďalšieho.

Stav projektu:

V priebehu 2 – 3 mesiacov podpíšeme zmluvu s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky a následne prebehne proces verejného obstarávania na dodávateľa štvorkolky s príslušenstvom.

Rekonštrukcia a výstavba ciest

V rámci tohto projektu plánujeme zrekonštruovať cestu do Sietneho, kde pribudne nový asfaltový povrch, jednu kratšiu cestu v Čakanove, spodnú a hornú cestu do záhradkárskej osady na Vršku a jednu cestu v Potoku.

Stav projektu:

Aktuálne je vyhlásené verejné obstarávanie na zhotoviteľa prác a paralelne je spustené stavebné konanie.

Neschválené projekty/ projektové zámery

Rekonštrukcia lávky v časti Čakanov

Tento projektový zámer nám nebol schválený z dôvodu nízkej alokácie finančných zdrojov.

V budúcnosti budeme hľadať ďalšie možnosti financovania z nových dotačných programov.

Všeobecný prehľad k ďalším mojim hlavným aktivitám

Jednoduché pozemkové úpravy (JPÚ) pod Vrškom

Tento rok sme pristúpili k radikálnemu riešeniu, vymenili sme spracovateľa JPÚ a zvolili sme novú stratégiu/postup.

Celé riešené územie má skoro 700 vlastníkov, preto sme dané územie rozdelili na tri časti a každá časť sa bude spracovávať a upravovať samostatne v rôznych fázach. Ďalšie informácie budeme zverejňovať postupne.

Monitoring dažďovej kanalizácie

Neustále sa na mňa obracajú občania s problémom znečisteného a zapáchajúceho potoka, ktorý tečie medzi rodinnými domami ulíc Rozmarínová, Prúďová a Družstevná. O znečistenom potoku sme už dávnejšie informovali a vyzvali sme občanov, aby do dažďovej kanalizácie nevypúšťali odpadové vody zo žump a septikov. Situácia sa napriek výzvam nezmenila a z tohto dôvodu som sa rozhodol pre monitoring potrubia dažďovej kanalizácie, ktorá ústi do spomínaného potoka. Podarilo sa nám objaviť možné zdroje znečistenia, postupne robíme kroky na ich odstránenie.

Chcem opäť vyzvať všetkých občanov, aby prestali vypúšťať odpadové vody do dažďovej kanalizácie a neznečisťovali životné prostredie a prestali ohrozovať

Tí problémoví cyklisti ignorujú akékoľvek dopravné značenie. Z môjho pohľadu existuje iba jediné systémové riešenie problému s cyklistami a tým je pretrasovanie cyklotrasy mimo obytnú zónu obce.

Dal som vypracovať štúdiu/situáciu trasovania cyklotrasy po/v koryte rieky a rokujeme s dotknutými orgánmi.

Rekonštrukcia ulice Športovcov

Kamiónová doprava prispela za posledné roky k opotrebeniu a poškodeniu vozovky na tejto ulici. So zástupcami spoločnosti Cemmac rokujeme o možnostiach financovania rekonštrukcie vozovky. Dali sme vypracovať cenovú ponuku na komplexnú rekonštrukciu vozovky s použitím modifikovaného asfaltu, ktorý má zvýšenú odolnosť voči deformáciám, praskaniu a teplotným rozdielom.

V závere môjho príhovoru sa vám chcem všetkým poďakovať za podporu a dôveru. Všetky aktivity, ktoré vyvíjam, vyvíjam preto, aby sa nám tu v obci dobre žilo.

S úctou

Juraj Húserka, starosta obce

FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

Žiaci ocenení starostom obce 2023/2024

Nela Makovcová	8. A.	výborný prospech a aktívna práca počas štúdia
Sebastian Šimák	8. A	1. miesto SOŠ-kársky päťboj, príprava videoprezentácie o škole
Vanesa Vulgánová	9. A	dlhoročná reprezentácia školy vo výtvarných súťažiach
Simona Chmelinová	7. A	3. miesto v okresnom kole matematickej olympiády
Vanessa Huňová	9. A	výborný prospech a dlhoročná reprezentácia školy v biblickej olympiáde
Petra Kebísková	9. A	aktívna práca počas štúdia a reprezentácia školy
Janka Vulganová	9. A	aktívna práca počas štúdia a reprezentácia školy
Ondrej Horný	3. A	nezištná a dlhodobá pomoc spolužiakovi

Kalendár zberu odpadov na júl – september 2024

JÚL				AUGUST				SEPTEMBER				
tyždeň	dátum	deň	vývoz	tyždeň	dátum	deň	vývoz	tyždeň	dátum	deň	vývoz	
27.	1.7.2024	pondelok		31.	1.8.2024	štvrtok		35.	1.9.2024	nedeľa		
	2.7.2024	utorok			2.8.2024	piatok			36.	2.9.2024	pondelok	
	3.7.2024	streda			3.8.2024	sobota				3.9.2024	utorok	✓
	4.7.2024	štvrtok			4.8.2024	nedeľa				4.9.2024	streda	
	5.7.2024	piatok		32.	5.8.2024	pondelok				5.9.2024	štvrtok	
	6.7.2024	sobota			6.8.2024	utorok	✓	6.9.2024	piatok			
	7.7.2024	nedeľa			7.8.2024	streda		7.9.2024	sobota			
28.	8.7.2024	pondelok		8.8.2024	štvrtok		37.	8.9.2024	nedeľa			
	9.7.2024	utorok	✓	9.8.2024	piatok			9.9.2024	pondelok			
	10.7.2024	streda		10.8.2024	sobota			10.9.2024	utorok			
	11.7.2024	štvrtok		11.8.2024	nedeľa			11.9.2024	streda			
	12.7.2024	piatok		33.	12.8.2024	pondelok			12.9.2024	štvrtok		
	13.7.2024	sobota			13.8.2024	utorok		13.9.2024	piatok			
14.7.2024	nedeľa		14.8.2024		streda		14.9.2024	sobota				
29.	15.7.2024	pondelok		15.8.2024	štvrtok		38.	15.9.2024	nedeľa			
	16.7.2024	utorok		16.8.2024	piatok			16.9.2024	pondelok			
	17.7.2024	streda		17.8.2024	sobota			17.9.2024	utorok			
	18.7.2024	štvrtok		18.8.2024	nedeľa			18.9.2024	streda			
	19.7.2024	piatok		34.	19.8.2024	pondelok		19.9.2024	štvrtok			
20.7.2024	sobota		20.8.2024		utorok	✓	20.9.2024	piatok				
21.7.2024	nedeľa		21.8.2024		streda		21.9.2024	sobota				
30.	22.7.2024	pondelok		22.8.2024	štvrtok		39.	22.9.2024	nedeľa			
	23.7.2024	utorok	✓	23.8.2024	piatok			23.9.2024	pondelok			
	24.7.2024	streda		24.8.2024	sobota			24.9.2024	utorok			
	25.7.2024	štvrtok		25.8.2024	nedeľa			25.9.2024	streda			
	26.7.2024	piatok		35.	26.8.2024	pondelok		✓	26.9.2024	štvrtok	✓	
	27.7.2024	sobota			27.8.2024	utorok		27.9.2024	piatok			
28.7.2024	nedeľa		28.8.2024		streda		28.9.2024	sobota				
31.	29.7.2024	pondelok		29.8.2024	štvrtok		40.	29.9.2024	nedeľa			
	30.7.2024	utorok		30.8.2024	piatok			30.9.2024	pondelok			
	31.7.2024	streda		31.8.2024	sobota							

■ Termíny vývozu papierov a kartónov
 ■ Termíny vývozu skla
 ■ Termíny vývozu plastov, kovov a tetrapakov

Veľkonočné sviatky sa dajú poňať aj športovo! Dôkazom je i starosta našej obce Juraj Húserka, ktorý v rámci cezhraničnej spolupráce prijal na Bielu sobotu osobné pozvanie starostu mesta Brumov-Bylnice Jaroslava Vaněka na tradičné bežecké podujatie Hložecká desítka.

FOTO: DOMINIKA MYNÁŘOVÁ

Tento rok sme mohli páliť Ďura hneď dvakrát. V piatok na futbalovom štadióne a v sobotu na lúke za kurtami, kde akciu zorganizovali naši hasiči. FOTO: MIROSLAV PROKOP

Zážitky zo školy v prírode

Natália Gažová, 4. A

Naša týždenná škola v prírode bola úžasná. Ráno nám počasie neprialo, ale prišli všetci, ktorí neboli chorí. Bol to veľký zážitok pre všetkých. Prišli sme na svoje izby a začali sme sa vybalovať. Na našej informačnej chodbe nám pani učiteľky rozdali veľké papiere na plagáty. Nuž vymysleli sme si, že sa budeme volať KAPYBARY, ale ja som namiesto B dala D, takže vzniklo KAPYDARY. Potom nás pani učiteľky zavolali na chodbu a povedali, že ideme do našej párty miestnosti. Písali sme kúzelné pravidlá školy v prírode. Dopísali sme a zrazu sme išli na vrch

Chmelová. Zdalo sa, že ideme na Mount Everest. No nakoniec sme našli poklad výletu – nádherný výhľad do doliny, na hrad Vršatec a náš skromný, no stále pekný hotel. Keď sme sa vrátili z turistiky, boli sme zdemolovaní ako spadnutá skala. No čakalo nás večerné prekvapenie – diskotéka! Juchú! Po večernej diskotéke sme mali najväčší zážitok dňa – stoličkový tanec. Samozrejme som hneď vypadla. Stoličkový tanec bol úžasný, ale padla hodina, keď sme museli ísť na izby. Noc bola pokojná, ale ráno... Nie! Zaspali sme. Zobudili sme sa tak, že za štyri minúty sme mali rozcvičku. Bum! Báč! Juj! Au! Všetky veci nám spadli v tej rýchlosti, keď

sme sa ponáhľali. No predsa sme to stihli. Rozcvička vonku bola veľmi zábavná. „Som Mrázik. Si šikovný žiak Daniel“ zakričala pani učiteľka na Daniela. No bolo to super, ale zase báč. Jednému sa šmyklo, druhému sa šmyklo, všetci sme sa smiali. Po rozcvičke sme robili ešte veľa zábavných vecí a čakala nás aj ďalšia turistika, no ľahšia než tá prvá. Plynuli ďalšie dni a zrazu, ani neviem ako, bol piatok. Ráno boli výborné raňajky, po ktorých sme sa začali baliť. Dole po schodoch sme začali nosiť kufre, jedna milá pani mi pomohla. Ešte sme mali posledné aktivity a po obede si po nás prišli rodičia.

FOTO: ARCHÍV ZŠ

Zdolaj Srnský vrch: Spoločensko-turistická udalosť roka

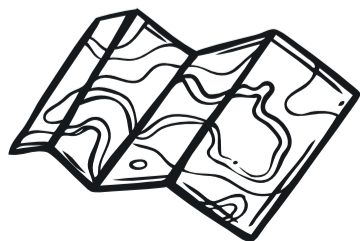
V sobotu 18. mája sa uskutočnil očakávaný výstup na Srnský vrch, ktorý prilákal desiatky nadšencov ľahkej turistiky. Okrem Srňanov sa ho zúčastnilo aj viacero cezpoľných.

Lýdia Murárová

Táto akcia sa už tradične stáva jedným z vrcholov miestneho spoločensko-turistického kalendára, a to nielen pre súťažný rozmer, ale aj pre neopakovateľné zážitky a stretnutia. Zdolaj na Srnský vrch už po ôsmy raz organizovala Jednota bývalých urbárikov v spolupráci s obcou. Súťažilo sa v niekoľkých kategóriách, aby si každý mohol nájsť svoju výzvu. Účastníci sa do akcie zapojili s veľkým nasadením a odhodlaním, no aj napriek súťaživému duchu dominovala celou akciou priateľská a veselá atmosféra. Veľa účastníkov sa zúčastnilo podujatia najmä kvôli spoločenskému rozmeru. Výstup na Srnský vrch bol príležitosťou stretnutí starých známych, nadviazať nové priateľstvá a stráviť deň v prírode v dobrej spoločnosti. Počas cesty bolo možné počuť spev aj hudbu harmoniky. Viaceré skupinky turistov si takto spríjemňovali cestu a dodávali celej akcii jedinečný ráz. Po náročnom, ale zábavnom výstupe na Srnský vrch čakala všetkých účastníkov v cieľi zaslúžená odmena. Každý dostal porciu chutného gulášu a chladené pivo, príp. kofolu. Spoločné posedenie pri jedle a nápojoch len umocnilo priateľskú atmosféru a poskytlo príležitosť na ďalšie rozhovory a zábavu. Aj keď deň pred akciou a deň po nej silno pršalo, počas samotného výstupu panovalo krásne počasie.

Prestávka počas výstupu po Jarošovom chodníku

Slnčné lúče a jasná obloha pridali na čare celého podujatia a prispeli k vynikajúcej nálade účastníkov. Medzi viac ako 90 účastníkmi vynikla najstaršia turistka, 76-ročná pani Olga Koničková, ktorá do cieľa dorazila, ako inak, v spoločnosti

speváčok za krásnu hodinu 45 minút. Najlepší dosiahnutý čas výstupu bol 22 minút. Výstup na Srnský vrch sa opäť raz ukázal ako úspešná akcia, ktorá spája ľudí a ponúka jedinečný zážitok z kombinácie turistiky, súťaženia a spoločenského

vyžitia. Už teraz sa tešíme na budúci ročník a veríme, že sa zúčastní ešte viac nadšencov, ktorí si prídu užiť nezabudnuteľný deň.

FOTO: AUTORKA

Súťažili aj dvojice rodič a dieťa

Zaslúžený oddych pri chate

Ja som ako vaša druhá mama

Pri príležitosti 90. výročia školy sme si pre vás pripravili rozhovor s obľúbenou pani učiteľkou **Júliou Hornou**, ktorá na našej škole pôsobila krásnych 32 rokov. Spolu s ňou si podme zaspomínať na jej učiteľské časy.

Veronika Meščánková

Kde a čo ste študovali? Bolo vaším snom byť učiteľkou?

Študovala som Pedagogickú školu v Trenčíne, učiteľstvo pre prvý až piaty ročník. Možnosť výberu tak ako je teraz sme nemali. Dostala som na výber umiestnenie buď na gymnázium, alebo na pedagogickú školu. Štyri z triedy sme si vybrali učiteľstvo. Mojmým snom to ale nebolo, bola to najvhodnejšia voľba z toho, čo mi bolo ponúkané. Vytúžené povolanie som nemala, my sme mali úplne iné detstvo ako je teraz, to sa neďá vôbec porovnať.

Aké boli vaše začiatky ako pani učiteľky? Kde ste pôsobili?

Po skončení školy sme dostávali umiestnenky. Nemohli sme si vybrať, kam chceme ísť. Bolo nám určené na Oravu, či dokonca aj na Kysuce. Ja som však žiadala na okresnom národnom výbore, aby ma umiestnili čo najbližšie k miestu bydliska, keďže som mala starších rodičov, ktorí potrebovali moju pomoc. Nakoniec som získala miesto v Mníchovej Lehote, kde sme išli dve Srňanky. Bývali sme štyri učiteľky v jednej izbe, bez kúpelne. Neskôr sme bývali u pôrodnej asistentky v taktiež primitívnych podmienkach. Po dvoch rokoch som opäť žiadala o umiestnenie ešte bližšie k Srniu, k rodičom. Dostala som miesto v Luborči, kde som bola taktiež dva roky. Inšpekcie, ktoré nám ale chodili, usúdili, že by som sa hodila za skupinovú vedúcu v Nemšovej, pretože som nacvičovala divadlo a venovala som sa kultúre, ktorá vtedy bola. V Nemšovej som sa venovala pionierom a zväzákam. Nebola to ľahká práca a často trvala od rána do večera. Keď som sa vydala, dostala som umiestnenku tu v Srni.

Kolko rokov ste pôsobili v škole v Hornom Srní?

V Srni som bola 32 rokov. Pán riaditeľ Jantolák ma tu chcel nechať aj dlhšie, ale ja som už bola vyčerpaná.

Aký krúžok ste viedli? Pamätáte si aj iné krúžky na škole?

Celý čas som tu v Srni mala literárno-dramatický krúžok, to som nacvičovala scénky so žiakmi a tvorili sme básne, kto-

ré som uverejňovala v rôznych časopisoch. V Nemšovej som so staršími žiakmi nacvičovala aj divadlo. Scénky sa využívali na rôznych vystúpeniach, oslavách a akadémiách, ktoré boli omnoho častejšie ako je teraz. Na škole boli ešte aj nejaké športové krúžky, ale už si presne nepamätám aké.

Vašimi rukami prešlo veľmi veľa detí, je niekto, kto vám utkvie v pamäti?

Takých je veľmi veľa, aj terajší starosta bol môj žiak a dúfam, že na mňa v dobrom spomína. Mám veľa žiakov, ktorí sú lekári alebo sú na dobrých miestach. Aj nášho riaditeľa cementárne som učila. Pamätám si ich veľmi veľa a rada na nich spomínam.

Máte nejaký špeciálny zážitok, na ktorý rada spomínate?

Jeden špeciálny zážitok nemám, ale rada si zaspomínam a verím, že ma mali žiaci radi. Tých kvetov, čo som podostávala... Bolo to krásne. Spomienok je veľa, veľmi veľa.

Mali ste nejaký učiteľský vzor?

Nie, v tých časoch také niečo nebolo. Sama som sa vyvíjala.

Aký by mal byť podľa vás dobrý učiteľ?

Mal by si deti získať úsmevom, dobrým slovom na svoju stranu. Poznať aj ich rodinné zázemie. Vždy keď som dostala nových žiakov, tak som im povedala: „Ja som ako vaša druhá mama.“ Jeho snahou by malo byť naučiť a venovať sa im. Ku mne chodili neprosievajúci žiaci domov na doučovanie, dokonca aj v lete a zadarmo.

Sledujete zmeny v školstve? Čo na ne hovoríte?

Sledujem, lenže už tomu až takú veľkú pozornosť nevenujem, trochu sa aj čudujem, čo všeličo sa vymýšľa. Nevieť ale, či sú tie zmeny dobré, my sme mali úplne iný štýl vyučovania ako sa teraz presadzuje. Nevieť, či sa tou voľnosťou dosiahnu lepšie výsledky.

Bola nejaká podobná významná zmena v školstve aj počas vášho pôsobenia?

Tých zmien bolo X, čo sme sa preorientovali na iný spôsob učenia. Či v oblasti matematiky, environmentálnej výchovy, ktorá bola už aj vtedy. Ale tých zmien bolo toľko, že si ich už všetky nepamätám. Zažili sme si veľmi veľa politických školení a skúšaní. Nebolo to o tom, že by sme si odučili a išli domov, ale museli sme viesť pioniersky oddiel alebo krúžok. Taktiež bola nariadená tretia hodina telesnej výchovy, ktorú som ale robila tak, že som si ju spájala a brávala deti na turistické vychádzky, ktoré mali veľmi radi. Prípadne sme v tuhej zime chodili krmiť zvieratá a vtáky.

Čo bolo pre vás na učiteľstve najkrajšie?

Pocit, že som tých žiakov niečo naučila, že ma mali radi, teda aspoň myslím. A že som im niečo odovzdala.

FOTO: AUTORKA (1x), ARCHÍV J. H. (1x)

Oslava 90. výročia našej školy: Spomienky a radostné stretnutia

Tento rok Základná škola v Hornom Srní oslavuje významné jubileum – 90 rokov od otvorenia najstaršej časti školy. Pri tejto príležitosti sa v jej areáli konala veľkolepá oslava, ktorá spojila súčasných žiakov, učiteľov, rodičov, zamestnancov a mnohých bývalých absolventov školy.

Lýdia Murárová

Podujatie bolo rozdelené do dvoch hlavných častí: Deň otvorených dverí a slávnostná akadémia. Deň otvorených dverí prilákal množstvo návštevníkov, ktorí mali možnosť prejsť si priestory školy, nahliadnuť do tried, porozprávať sa s učiteľmi, dokonca zúčastniť sa vyučovania. Mnohí bývalí žiaci si pri tejto príležitosti s nostalgiou spomínali na školské roky a zdieľali svoje zážitky s ostatnými. Výstava fotografií a historických dokumentov pripomenula návštevníkom významné udalosti a milníky školy od jej otvorenia v roku 1934 až po súčasnosť. Nadaní žiaci využili možnosť zapojiť sa do výtvarnej súťaže „Moja škola“. Ich diela boli ocenené a naďalej budú zdobiť priestory školy.

Slávnostná akadémia, ktorá nasledovala, bola určená pre pozvaných hostí. Žiaci nacvičili bohatý program, ktorý stvárnil postupne obdobia od roku 1934 až po súčasnosť. Predstavenia boli plné hudby, tanca

Osemdesiate roky nám pripomenula pionierska Pieseň šťastných detí, ktorá bola zároveň spomienkou na spevácky zbor pod vedením pána učiteľa Schulcza

a dramatických scénok, ktoré ilustrovali rôzne udalosti v histórii školy a obce Horné Srnie ako takej. Preniesli sme sa cez

obdobie príchodu pána učiteľa Joniaka do srňanskej školy, cez obdobie socializmu, pionierov, spartakiád až po súčasnosť.

Program režírovala pani učiteľka Eva Šumichrastová, ktorej vďačíme za jeho jedinečné prevedenie.

Riaditeľka školy Martina Hanusová v úvodnom príhovore vyzdvihla úspechy a pokroky školy. Poďakovala sa všetkým, ktorí prispeli k jej rozvoju a vyjadřila vďaka za podporu zo strany obce a rodičov. Jej slová zdôraznili dôležitosť vzdelávania a úlohu školy v živote komunity.

Starosta obce Juraj Húserka vo svojom prejave zblahoželal škole k významnému jubileu a ocenil prácu všetkých zamestnancov školy. Pri tejto príležitosti odovzdal škole dar od obce – nádherne vyrezávanú drevenú sovu, ktorú zhotovil náš spoluobčan Marián Markus. Sova, symbol múdrosti a vzdelania, bude zdobiť vestibul školy ako pripomienka tejto významnej udalosti.

Oslava 90. výročia školy bola plná emócií, spomienok a humoru. Spojila ľudí všetkých generácií a pripomenula nám, aké dôležité miesto má škola v našich životoch. Veríme, že nasledujúce roky prinesú škole ďalšie úspechy, šikovných žiakov a kreatívnych učiteľov.

FOTO: AUTORKA

Výročná členská schôdza SZTP ZO Horné Srnie

Mária Hudeková

Vo štvrtok 4. apríla 2024 sa konala v Kultúrnom dome Horné Srnie výročná členská schôdza SZTP ZO Horné Srnie, ktorá združuje občanov Horného Srnia, Nemšovej a blízkeho okolia. Po otvorení schôdze básňou, privítaní prítomných, schválenie programu, overovanie, zapisovanie, konštatovanie uznášaniaschopnosti schôdze nasledovalo prednesenie hodnotiacej správy predsedom organizácie p. Štefanom Blahom, ktorý okrem iného poďakoval sponzorom najmä Obci Horné Srnie, Mestu Nemšová, RONE Lednické Rovne a ostatným za pomoc pri organizovaní našich akcií. Vyzdvihol i spoluprácu s družobným mestom Brumov – Bylnice, Jednotou dôchodcov. So správou o hospodárení za rok 2023 oboznámil prítomných p. Marián Králik. Plán

FOTO: AUTORKA

činnosti na rok 2024 aj s finančným vyjadrením predložil predseda p. Štefan Blahom, ktorý súčasne informoval i o akciách na okresnej, krajskej i republikovej úrovni.

Schôdze sa zúčastnil i hosť primátor Mesta Nemšová JUDr. Miloš Mojto, ktorý sa prítomným prihovoral a informoval

o akciách, ktoré má v pláne Mesto Nemšová.

Priebeh schôdze pokračoval blahoželaním jubilantom pri príležitosti ich životných jubilej 60, 70, 80, i 90 rokov primátorom JUDr. Milošom Mojtom, predsedom organizácie p. Štefanom Blahom a p. Mariánom Králikom.

Plán práce zahrňoval každoročne sa opakujúce akcie, ako výročnú členskú schôdzu, športové popoludnie, brigádu v obci, návštevu dlhodobo chorých, účasť na pohrebe členov, kultúrno-spoločenské posedenie ku Dňu osôb so zdravotným postihnutím, jednodňový zájazd. Prítomní mali možnosť vypočítať si i štatistiku k 31. 12. 2023.

Počas schôdze bolo podané občerstvenie, ktoré chutilo, začo patrí poďakovanie firme p. L. Švorca.

Schôdza bola po schválení uznesenia ukončená.

V piatok 12. apríla 2024 uskutočnil SZTP ZO Horné Srnie brigádu v miestnom parku pri kultúrnom dome, ktorej sa zúčastnilo 19 členov a jednej členke prišiel pomôcť i jej vnuk. Zúčastnení vyhrabávali a zametali nečistoty v parku, čistili okraje komunikácií a chodníkov, nahromadené ich fúrikmi odvážali na určené miesto, aby boli pripravené k odvozu. Po ukončení brigády sa osviežili malým občerstvením. Mali dobrý pocit z vykonanej práce, keď ich prišiel povzbudiť i starosta obce p. Juraj Húserka. MÁRIA HÚDEKOVÁ / FOTO: AUTORKA

Zájazd do Banskej Štiavnice

Mária Hudeková

SZTP ZO Horné Srnie uskutočnila v sobotu dňa 15. júna 2024 jednodňový autobusový zájazd do Banskej Štiavnice. Záujem bol veľký, 55-miestny autobus bol plný, cesta rýchle ubiehala. Po príchode do historického centra mesta bol voľný rozchod, každý si sám mohol rozhodnúť, ktoré pamiatky navštívi, či Kalváriu – jednu z najkrajších barokových kalvárií v Európe, ktorú možno vidieť zo všetkých strán mesta, Nový zámok – obrannú pevnosť proti Osmanom, dnes múzeum, Starý zámok z 13. storočia prestavaný v období tureckých nájazdov na pevnosť, kostoly, galérie. Rodný

dom Deža Hoffmana, dvorného fotografa skupiny Beatles, Banku lásky – zážitkový dom o Najdlhšej ľúbostnej básni sveta Sládkovičovej Maríne, na okruhu mestom sa nachádzajú lavičky s citátmi tejto básne... Na dobrom obede sme si pochutnali v reštaurácii Galery v centre na Námestí sv. Trojice. Nezabudli sme ani na dobrú kávičku a sladkú dobrotu na terase alebo v cukrárni.

Účastníkom sa páčil i drevený vyrezávaný 21-metrový betlehem s 800 postavčkami, z ktorých polovica bola pohyblivá. Neďaleko bola i veľkorozmerná maketa mesta. Prezreli sme si Banské múzeum, kde sme strávili skoro 2 hodiny pri prehliadke banských budov a zariadení.

Najzaujímavejšou časťou bol zostup do štôlny Bartolomej v plášti a prilbe s lampášom.

Nachádzajú sa tu i viaceré tajchy, ktoré v lete slúžia na kúpanie, v zime na otužovanie. V minulosti do vybudovania Panamského prieplyvu bol Banský vodohospodársky systém najväčšou vodnou stavbou sveta, ktorý je zapísaný na Zozname pamiatok UNESCO. Poháňal čerpadlá, ktoré odčerpávali spodnú vodu aj dopravné zariadenia.

Zájazd sa nám páčil, mnohé pamiatky sme však nestihli, preto je potrebné, ak nám to zdravotný stav dovoľí, navštíviť Banskú Štiavnicu znova. Cesta naspäť za veselého spevu rýchle ubehla.

Medzinárodný deň detí

Eva Papierniková

Deň detí – sviatok, ktorý sa oslavuje v mnohých krajinách po celom svete. A tak sa opäť skvelý tím rodičov aj tento rok chcel postarať o krásny deň plný zážitkov v Hornom Srní pre všetky deti. A že to neboli zážitky hocikaké, by vám vedelo povedať nejedno zmoknuté dieťa. Pretože, povedzme si pravdu, keď si aj my starší spomíname na detské časy, každý z nás má veľký zážitok z toho, ako kedysi zmokol.

Spočiatku tento deň vyzeral veľmi nádejne, no behom 5 sa to minút úplne zmenilo. Celý program sa musel presunúť do budovy školy a neskôr do veľkej sály kultúrneho domu. Zatiaľ čo si deti vychutnávali divadielko v priestoroch školy, hlavy, ruky, telefóny a autá rodičov sa nezastavili, aby tento deň, ktorý bol krásne naplánovaný, zachránili. Opäť sa ukázalo, že keď sa chce, tak sa dá a všetko behom 30 minút dokázali presunúť do veľkej sály (poviem vám, bolo to ako včielky v úli), každý vedel,

Mr. Bubble v akcii - ohúril malých aj veľkých

čo, kam a ako. Máme to naozaj v tom Hornom Srní skvelých, ochotných a šikovných rodičov.

Vo veľkej sále sa už pokračovalo v programe, a tak sa deti mohli zasmiať na zábavnom Bubble fukovi. Popri tom si mohli nápadito domalovať

plátnennú tašku (škoda, že sme si neurobili fotografie z výtvorov, z toho čo deti pokreslili, niektoré boli naozaj veľmi nápadité). Dúfame, že sme ich takým drobným darčekom potešili a zároveň vyriešili starosti na začiatku školského roka, v čom nosiť úbor

na telesnú výchovu. Deti si tiež mohli skúsiť vytvoriť keramickú misku a podľa veľkého záujmu by som si vedela predstaviť taký krúžok aj v našej obci.

Celá sála sa roztancovala, keď na pódium vystúpila tanečná skupina z Novej Dubnice Choreofactory. Bol to veľký zážitok vidieť tancovať celú sálu a popritom sa im podarilo k tancu vyprovokovať aj zarýchlych netanečníkov. Ich takmer hodinový program si užili naozaj všetky vekové kategórie žiakov a veľmi pekným gestom bol moment, keď si vedúci skupiny Choreofactory vybral najšikovnejších tanečníkov a potešil ich tričkami s ich logom.

Bol to posledný bod programu, po ktorom si deti zábavu už riešili svojím vlastným playlistom. Nedá sa povedať, že by si to už užívali menej, práve naopak, bolo to veľmi milé, ako sa starší jednotlivci snažili púšťať hudbu aj pre tých najmenších.

Napriek počasiu, keď nevyšli hry, ktoré mali žiaci pripravené po celom školskom dvore, nemohli vidieť psovodov, ktorí vždy prilákajú všetky deti, ďalej deti s dušou futbalistu si už nemohli zahrať futbal, sa, myslím, tento deň podarilo zachrániť.

Väčšina detí až po tme opúšťala veľkú sálu s úsmevom na perách a párkami v ruke :D. Za nás rodičov musím povedať, že sme cítili radosť a dobrý pocit, že to nakoniec veľmi dobre dopadlo, že to má zmysel a že sa to pre tie úžasne deti, ktoré boli tiež veľmi ochotné pomáhať, oplatí robiť. Tie pocity, čo nás hrejú pri srdci po tých vyčerpávajúcich stretnutiach, následných pripravách a upratovaní stoja zato. A s veľkou ochotou a radosťou sa budeme tešiť na budúci rok.

Zároveň ďakujeme všetkým rodičom, ktorí sa zapojili a popri svojich dennodenných starostiach si našli čas, upiekli sladké a slané občerstvenie pre naše deti. Ďakujeme veľmi pekne deťom, ktoré pripravili rôzne hry, tiež dievčatám pri malovaní tašiek a v neposlednom rade pani kuchárkam a školníkom, všetkým učiteľom a pani riaditeľke za podporu počas celej polročnej prípravy tohto veselo-upršaného dňa.

A tešíme sa opäť o rok. Deti sú naša budúcnosť, mali by byť na prvom mieste u každého jedného z nás a tým, do čoho by sme mali investovať najviac času a lásky.

FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

Deň matiek na ranči

Tento rok sme v materskej škole besiedky ku Dňu matiek nahradili trocha netradičným spôsobom.

Kolektív MŠ

Dňa 18.6.2024 za slnečného počasia sme podnikli turistickú vychádzku na Ranč 13 spolu s rodičmi, deťmi z MŠ, ale našli sa aj športovníci súrodenci. Cesta bola nenáročná, zvládli ju aj šikovné mamičky s kočkami. Ocenili sme aj účasť rodičov, ktorí nestihali

alebo sa turistiky nemohli zúčastniť zo zdravotných dôvodov a prišli na autách, motorkách alebo bicykloch. Rodičia si spoločne s deťmi mohli opiecť špekáčiky. Deti sa mali možnosť povoziť na koníkoch, vyskúšať netradičný drevený kolotoč a iné hracie prvky. Z westernovej reštaurácie, kde sa mohli rodičia

s deťmi občerstviť, bol výhľad na práve prebiehajúci výcvik koní. Atmosféra sa niesla v priateľskom duchu a v dobrej nálade. Ranč sme opúšťali v skupinkách a s dobrým pocitom. Za účasť ďakujeme všetkým zúčastneným a veríme, že sa akcia nekonala poslednýkrát.

FOTO: ARCHÍV MŠ

Keď som chodil do školy...

Naša škola má 90 rokov. Pekné číslo. 90 rokov písania, čítania, počítania, spievania, detského smiechu, kamarátstiev... a zážitkov. Škoda ich nezapísať.

Eva Šumichrastová

A tak žiaci 5. A, 7. B a 8. A aj tento rok „vyspovedali“ svojich rodičov, starých aj prastarých rodičov a zozbierali množstvo zaujímavých informácií z dávnej i nedávnej minulosti. Dozvedeli sa, že na našej škole bol kedysi fotografický, spevácky aj divadelný krúžok, že bývať na jednej ulici s učiteľkou bola veľká nevýhoda, pretože správy zo školy prišli domov skôr ako poznámka na edupage, zato bývanie oproti škole malo veľkú výhodu, pretože školský zvonec vám nedovoliť zaspáť. Naši bývalí žiaci si zaspomínali na školu v parku, pioniersky slub,

spartakiádu pod vedením pána učiteľa Kobelu, spevácky zbor s pánom učiteľom Schulczom, poobedňajšie vyučovanie, zber šípok, papiera, železa, mandarínkových šupiek, ako s pánom učiteľom Veškierom chodili zbierať rastlinky do skúmaviek a množstvo iných, najmä veselých zážitkov. Možno sa v niektorých príbehoch nájdete aj vy.

Keďže sme príbehov zo školy zozbierali viac, niektoré z nich vám prinesieme aj v jesennom čísle. Ak sa o svoje školské zážitky chcete podeliť aj vy, budeme radi, keď nám napíšete.

Jednotka z diktátu

Patrik Turák, 5. A

Na úlohu som dostal opýtať sa starých rodičov, ako sa učilo za ich čias. Dedko mi porozprával, na čo si spomenul. Učila ho pani učiteľka Lipová a raz, keď písali diktát, dedko dostal dvojku. Jemu sa nezdalo jedno i. V slove lišajníky napísal mäkké i a pani učiteľka mu ho opravila po l na tvrdé y. Presvedčal ju, že on má pravdu. Vysvetľovala mu, že l je tvrdá spoluhláska, ale dedko sa nedal a trval na mäkkom i. Nakoniec išla do kabinetu po Pravopisný slovník a vyhladala si slovo lišajník. Ospravedlnila sa mu a diktát mu opravila na jednotku. Povedal mi tiež, ako sa dokázal naučiť básňu za päť minút. Potom mi ešte chvíľu rozprával, kde všade boli vyučovacie triedy v dedine a aké šibalstvá s chalanmi vystrájali.

Škola voľakedy, ako ju vidím ja

Mária Naňáková

Len nedávno bol deň učiteľov, a tak sa častejšie zamýšľam o škole a tiež o učiteľoch. Najskôr si neodpustím postreh, že úcta k autoritám sa už dnes až tak veľmi nenosí! O tom by vedeli najlepšie rozprávať oni sami. Ja osobne mám iba dobré skúsenosti i s kantorami svojich detí, i osobné - dávne. Musím sa vrátiť v čase o viac ako 60 rokov. Ja sama sa považujem za „šťastnou“ obdarenou. Dnes mám už po 70-tke, som 4. dieťa zo siedmich! Dvaja moji starší súrodenci to ale také ľahké nemali. Ako povojnová generácia si knižky museli kupovať a vo viacdetej rodine vždy chýbali peniažky... Stalo sa i také, že učiteľ vypravdal deti domov po peniaze na učebnice a oni si poplakali v stodole, lebo jednoducho na ne nebolo. Mladší už sme len dedili po nich. Z rozprávania rodičov a ich starších súrodencov si len veľmi ťažko dnes vieme predstaviť, čo asi zažívali žiaci za čias silnej maďarizácie pred 1. svetovou vojnou i počas nej! Môžem sa ale pochváliť niečím, čo v dieťati zaseje semienko lásky k učiteľskému „remeslu“. Bolo to v rokoch 1959-60, keď v obci vypukla epidémia žltáčky. V našej rodine 2 súrodenci ochoreli ešte začiatkom leta, takže cez prázdniny sa doliečili. Mňa to ale stihlo až tesne na začiatku 1. triedy i tak odloženej o jeden rok. Boli vtedy veľmi silné ročníky. Nás bolo v prvých triedach 90 detí na dedinskej škole! Z nemocnice a z karantény som mohla do kolektívu až v novembri a decembri. Spolužiaci už ovládali čítať, písať i rátať. Pripadala som si ako Alenka

v ríši divov, hoci som veľmi chcela, nemala by som sama šancu... Vtedy sa ukázalo obrovské dobré srdce pána učiteľa Bitarovského. Až do polročných prázdnin ma vyučoval tak, že deti dostali zadanie i na tabuľu a ja som vyfasovala tužku, zošit a ľavé koleno pána učiteľa, a tak sa mi venoval. Často bolo treba zostať i po vyučovaní. Do polročného vysvedčenia som to za výdatnej pomoci pána učiteľa Bitarovského dohnala. No nezaslúži si takýto prístup viac ako poďakovanie?! Hoci aj po 60-tich rokoch - ďakujem! Isto mal každý kantor toho dost s takými veľkými triedami. Telocvičňou nám bol školský dvor, beh na Vášok a do Potoka. Bola som tiež asi dost „živá“, v chotári nebolo stromu, na ktorý by som sa nevyšplhala. Dnes sa tomu hovorí „hyperaktivita“! Ešte ako predškolač som po zboji na susedove čerešne zostala visieť na plote. Isteže, šaty na plote povolili a odniesla to vykĺbená noha! A bolo toho oveľa viac... Chudáci rodičia pri siedmich deťoch!

Preto dnes nemôžem ani zďaleka pochopiť pohodlné deti, ktoré rodičia a dedovia dovezú autom až pred školské dvere a ešte aj tašku im nesú! Chúďatka, nevedia, o čo prichádzajú, veď cesty do a zo školy sú najzaujímavejšie... Verte, je to ťažké pochopiť, keď i z vedľajšej ulice rodič naštartuje auto a vezie potomka do školy, aby nebudaj nespravil 20 krokov navyše. Uvažujem, ako asi chodili deti z Rajkovca a Čakanova i v zime a bez dopravy! No pešo!!!

Všetko krásne deťom i učiteľom. Prajem všetkým krásne školské a veselé časy.

Telefón a karneval

Jozef Lukajka, 5. A

Moja babka Evka si veľmi rada spomína na hodinu fyziky s pánom učiteľom Mikoláškom. Neustále mu všetci žiaci z triedy vyčítali, že má radšej „béčkarov“ ako ich triedu. A viete prečo? Lebo ich skôr naučil telefonovať. V tom čase bolo len pár telefónov. Pán učiteľ im slúbil, že keď budú poslušní a potichu, že ich naučí telefonovať. Všetci žiaci sa potešili, pretože vedeli, že sa nebudú učiť fyziku, ale sa budú učiť telefonovať. Bol to klasický telefón, na ktorom sa číslo vytáčalo.

Druhá príjemná spomienka mojej babky je karneval. Každý rok sa konal v telocvični karneval. Ich triedna učiteľka Mária Schulczová (jej prvá trieda) im každý rok vyčítala, že nechceli chodiť na karneval v maskách. Tak sa všetci v 9. ročníku dohodli, že ju prekvapia. Na karneval vtedy prišli v štýle svadby. To znamená, že prišla nevesta, ženich, družina a svadobčania. Vtedy ich pani učiteľka veľmi pochválila. Na toto si babka vždy rada s úsmevom spomína.

Rozhovor s prababkou Jolankou – jazda v debničke na drevo

Matej Vydrnák, 5. A

Počas zimy, keď sa kúrilo drevom, žiaci našli v pivnici debničku s drevom. Dvaja žiaci sa na ňu posadili a ďalší dvaja ich potlačili a spúšťali sa dole schodmi až ku kabinetu riaditeľa. Keď to zistil, zavolał ich do riaditeľne a tam ich zbil. Keď bolo vonku chladno a v škole sa kúrilo drevom, žiakom bolo v škole zima. Vymysleli, že si do školy prinesú drevo a poriadne zakúria. Do kachlí priložili drevo, ktorého bolo veľmi veľa, a zadymili celú triedu. Túto triedu museli celú poslať domov. Nasledujúce dni museli žiaci triedu vymalovať.

Časy, keď boli „Áci“ a „Béci“

Alexia Bicskeyová, 5. A

Moja mama navštevovala ZŠ v Hornom Srni od roku 1986. V tej dobe bolo veľa detí, preto mal každý ročník dve triedy - A, B. V triede ich bolo 35, z toho 11 dievčat. Často hovorí, že keď bola na prvom stupni, chodili do školy aj v sobotu, čo je pre nás dnes už nepredstaviteľné. Dokonca bolo v škole tak málo tried, že museli chodiť aj na poobedné zmeny. Mama hovorí, že sa často smiali žiakom z opačnej triedy, keď si menili zmeny. Pamätá si aj ten posmešný text: „Béci dobrí žiaci, áci poškoláci!“

Cez veľkú prestávku dostávali mliečnu desiatu a museli sa s ňou prechádzať po školskej chodbe. V rámci vyučovania sa dvakrát ročne celá trieda zúčastnila zubnej prehliadky. Tak ako aj dnešné deti, aj oni mali každoročný Beh oslobodenia, školské výlety, exkurzie, školy v prírode a lyžiarske výcviky.

Rada spomína na svojich učiteľov, pani učiteľku Prnovú, Hilčíkovú, ale aj na pána učiteľa Dobiáša a Meša. Keď bola na 1. stupni, oslovovali učiteľov súdruh a súdružka. Najväčší zážitok mala na druhom stupni, keď ich triedny učiteľ založil triedny dramatický krúžok a pod jeho vedením nacvičovali divadelné predstavenie s hudbou skupiny Elán. Mama v ňom hrala sestričku z Kramárov. Mali aj predstavenie v kultúrnom dome. Počas ôsmich rokov, kým chodila na ZŠ, sa vystriedali 2 riaditelia. Boli to pán riaditeľ Vavruš a pán riaditeľ Jantolák.

Šípka v bahne

Adelka Liptáková, 5. A

V roku 1992 sa žiaci 6. A zúčastnili majstrovstiev kraja vo vodáckom viacboji s trénerom Zdenkom Liptákom. Po príchode do obce Jahodná, kde sa konali preteky, sme sa išli schladit' do Malého Dunaja. Jeden z partie srňanských vodákov menom Michal sa postavil na kameň pri brehu a zakričal: „Pozor, skáčem!“ Skočil šípku do vody a na naše prekvapenie mu zostali trčať nohy z vody, ktoré sa pár sekúnd trepali. Keď sa Mišo vynoril, vybuchli sme smiechom. Jeho hlava bola celá čierna od bahna a svietili mu iba prekvapené biele oči. I napriek zlatým medailám, ktoré sme si z pretekov odniesli, bola najväčším zážitkom z pretekov Mišova zablatená hlava, na ktorú si aj po tridsiatich rokoch s úsmevom spomenieme.

FOTO: ARCHÍV SABINY HORNEJ

Fotenie

Katka Blašková, 5. A

Rozprávala som sa s mojou babkou Blaškovou. Raz na prírodopise, ktorý ich učila pani učiteľka Rožková, sa učili o zvieratách v Afrike, teda aj o levovi. Anča nepočúvala a bavila sa so susedkou. Všimla si to učiteľka, preto ju postavila a spýtala sa jej, čím sa živí lev. Anča bola vystrašená, lebo nevedela, o čom sa práve v triede rozpráva a zopakovala slová zlomyseľného našepkávača: „Bravčovým pečeným.“

V šiestej triede na deň učiteľov chceli niečo podarovať pánovi učiteľovi Rajcimu, ktorý ich učil fyziku, samozrejme preto, aby sa neskúšalo. Nemali nič, iba Števo mal pomaranč. Zablahoželali mu teda s pomarančom. On povedal: „To ste nemuseli...“ a Števo mu hovorí: „Pán učiteľ, to som mal na desiatu, ale sa ho rád vzdám.“

Keď sa raz triedna pani učiteľka Jantoláková v piatej triede pýtala, kto už fajčil alebo fajčí, Števo s kludom odpovedal, že on už dva roky nefajčí.

Tento príbeh sa stal v deviatej triede, keď mal prísť do školy fotograf a mal im urobiť fotky do občianskych preukazov. Paľo bol brankár futbalového mužstva a ako všetci brankári nosil šiltáčku. Išiel na obed a keďže nechcel prísť do školy, priliepil si ju na spodok šiltu. Žuvačka sa však nielen priliepila o šilt, ale aj o vlasy. Celú ofinu mal dolepenú. Poprosil kamaráta, majstra na strihanie Filu, aby mu ju vystrihal. Žuvačku vystrihal, ale s ňou aj ofinu na výšku 1 cm od pokožky. Vlasy sa nosili dlhšie, takže tá krátka ofina na hlave vynikala. Nič sa nedalo robiť, musel sa dať odfotiť aj s takýmto účesom. Neskôr, keď cestovali vlakom na stredné školy, raňajšiu pochmúrnu náladu zahánali tak, že povedali: „Paľo, ukáž občiansky!“ Paľo ukázal a mohli sa popukať od smiechu.

Na čo budú spomínať čerství absolventi, naši deviataci?

My učiteľia na nich určite nezabudneme. Bola to dobrá trieda. Vytvárali hodnotné projekty, dosahovali dobré študijné výsledky, pre spolužiakov pripravili vianočnú desiatu a pre mamy veselé tanečné vystúpenie. Veľa vedeli, veľa sa pýtali, diskutovali, nebáli sa povedať svoj názor. Piaty chlapci to s trinástimi dievčatami niekedy nemali ľahké, no keď bolo treba, vedeli sa dohodnúť, zorganizovať, pomôcť. My im za to ďakujeme a na novej škole držíme palce.

Takto si na deväť rokov na základnej škole zaspomínali oni (niektoré zážitky sú nepublikovateľné :-)

Zo základnej školy si odnesiem množstvo nezabudnuteľných spomienok a zážitkov. Najčastejšie budem spomínať na legendárne hlášky našej triednej pani učiteľky Blanky Vavrušovej. Nezabudnuteľné „Bzz, bzz kontakty“ a „This is your stage“ budem určite používať aj naďalej. Vždy nás nimi vedela rozosmiať. (Vanesska)

Moja najlepšia spomienka je z lyžiarskeho, keď sme behali po chodbe a hádzali po sebe karty a toaletáky. (Adrian)

Keď nám v 3. ročníku pán farár rozprával životné príbehy a keď sme v triede zbadali myš. (Janka)

Nezabudnem na našich učiteľov a ich hlášky: „Hodím tam granát...“ „Kukn sie, kukn sie...“ „Ty nemáš kamarátov?“ (Laura)

Ja si najviac spomínam na hlášky pána učiteľa Bartalosa: „Šnela, šnela, slimáci!“ Naj zážitok bol lyžiarsky. (Oliver)

Ako sme všetci spolupracovali na písomke z nemčiny. Nezabudnem ani na online vyučovanie, priznávam, vždy som bola na youtube. (Lili)

Moja najkrajšia spomienka bude, že sme boli super trieda a dobrý kolektív. Nemčina bol náš úhlavný nepriateľ. Cez prestávku bola vždy veľká sranda. (Mária Barbora)

Keď sme boli v škole v prírode a ja som mala možnosť naučiť sa základnej samostatnosti a nabrat' nové zážitky a skúsenosti. (Sára)

Keď sme išli domov z lyžiarskeho osem hodín kvôli zápche na zasnežených cestách. Bolo to síce únavné, ale bola to sranda. (Laura)

Keď sme nacvičovali program na Deň matiek a naši chalani boli oblečení za dievčatá. (Karin)

Moja obľúbená spomienka určite bude pečenie moravských koláčov a rožkov na oslavu 90. výročia školy. Neučili sme sa, od rána sme iba piekli. Toľko, koľko sme sa nasmiáli, som sa už dlho nenasmiala. (Peťa)

Spomienky môjho dedka

Nina Bicskeyová, 7. B

Môj dedko Anton má osemdesiat rokov. ZŠ v Hornom Srní navštevoval od roku

1950. O škole mi veľa porozprával: „Keď som nastúpil do školy, mal som 6 rokov. Škola vtedy stála v dnešnom parku, od piatej triedy som chodil do školy pod obecným úradom. Tá škola v parku bol kedysi židovský kostol. Vtedy sa síce kúřilo drevom, ale do školy sme ho nenosili. Do školy som chodil rád na bicykli. Predmety sme mávali ako vy dnes – matematiku, zemepis, dejepis a učili sme sa ruštinu. Telocvičňa bola v pivnici v starej časti dnešnej školy. Od prvej po piatu triedu

nás učila iba jedna učiteľka alebo učiteľ všetky predmety. Bola to pani učiteľka Štefánková a pán učiteľ Petro, ktorý bol aj riaditeľ. Rád si naňho spomínam, učil ma matematiku v tretej triede. V tej dobe boli bežné tresty. Dostávali sme pravítkom po prstoch, stáli sme v kúte... Bežné bolo aj písanie trestov na papier. Cez prestávky

sme chodili na školský dvor. Najhorším zážitkom bolo, keď som dostal týfus a nemohol som istý čas chodiť do školy. Po škole sme mali krúžok fotografovania, tam sme sa naučili vyrábať fotky.

Taktiež sme chodili na veľké polia, ktoré patrili družstvu, zbierať „mandelinky“. V tej dobe to bola vzácnosť. V škole nám hovorievali, že nám ich priviezli Američania, lebo nám chcú uškodiť.

Dedko mi dal aj fotku z výletu v Luhačoviciach z roku 1954.

FOTO: ARCHÍV N. B.

Cyklomaratón

Jakub Trška

Máme za sebou jeden z najnáročnejších ročníkov po fyzickej i psychickej stránke... Ťažko sa človeku píše niečo na to počasie, 10 dní pred pretekmi svieti slniečko každý deň... príde pretek, spustí sa dážď a dve hodiny po pretekoch zas svieti slnko...

Počasiu sa podpísalo i pod veľa pádov, no i napriek tomu zo 167 pretekárov, ktorí sa postavili na štart, dokončili preteky 148. Vzhľadom na podmienky, aké vládli na trati, to je

úctyhodný počet. Veľká vďaka všetkým zúčastneným, vážime si, že ste prišli, a veríme, že ste si preteky užili, ako sa len dalo!

Najťažšie chvíle nastali, keď začal zvonit núdzový telefón (všetci pretekári majú na štartovacom čísle uvedený mobilný telefón, kam volať v prípade núdze). Bol nám ohlásený pád kúsok od vrchu Čerešienky. Jeden pretekár padol veľmi nešťastne a po obhliadke RZP sa na transport zraneného pretekára volal vrtulník, pretože bolo podozrenie, že si polámanými rebrami prepichol pľúca.

Táto situácia sa podpísala i na priebehu zvyšku preteku, keď minimálne celý organizačný tím a verím, že i všetci pretekári, čakali na info z nemocnice.

Nakoniec CT vyšetrenie ukázalo, že k prepichnutiu pľúc nedošlo, ale mal zlomených 5 rebier. I touto cestou prajeme Michalovi skoré uzdravenie!

Veľká vďaka chalanom, ktorí sa pri ňom zastavili, a boli s ním, až kým nedorazili záchranári. Ide o pána Lukáš Jureňa a Dávid Kolesík, veľká vďaka!

Zároveň ďakujem všetkým sponzorom, celému organizačnému tímu, dobrovoľníkom, RZP, dopravným policajtom a hasičom z DHZ Horného Srnia, Nemšovej, Bohuníc, Pruské, Vrtšatecké Podhradie. Je to spolu 50-60 ľudí, bez ktorých by to nešlo! Za celý tím všetkým ešte raz veľká vďaka!

Výsledky sú k dispozícii na stránke <https://casomierapt.com/vysledky/>

PS: Podgurážení dobráci (nebudeme menovať i keď vieme minimálne niektoré mená) nám večer pobrali dopravné značky, ktoré sme mali požičané. Niektoré sa naši nahádzané v tráve, iné si zas ľudia naši hodené vo dvoroch. Týmto dotyčných pozdravujem a odkazujem, že ak majú toľko energie, pokojne ju môžu využiť pri pripravách maratónu, privítame každú pomoc... Zároveň, stále nám chýbajú 3 ks. Ak by ste ich niekto niekde videli, tak dajte vedieť, lebo, žiaľ, dotyční si nepamätajú, kde ich všade pohádzali.

FOTO: ADAM BURDEJ

Aj tento rok sme na obecnom úrade privítali triedu predškolákov, ktorí sa prišli ukázať naposledy ako škôlkari. Od septembra ich budeme vídať už ako hrdých školákov. Starosta obce pán Juraj Húserka pri tejto príležitosti každému dieťaťu osobne zaprial veľa šťastia, úspechov a radosti v nadchádzajúcich školských rokoch.

FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

Návšteva Brumova-Bylnice

Mária Hudeková

Dňa 15. mája 2024 sa na pozvanie Jednoty dôchodcov Brumov-Bylnice zúčastnila ich akcie oslavy Dňa matiek delegácia našej organizácie a Jednoty dôchodcov Horné Srnie. Pri tejto príležitosti predniesol príhovor p. Štefan Blaho, ktorý poďakoval za spoluprácu p. Jarke Fojtíkovej

i jej nastupujúcej predsedníčke malou kyticou. V kultúrnom programe vystúpili deti z Materskej školy zo Svätého Štefána. Ich pesničky, básničky, cvičenia prítomní odmenili potleskom. Pre dobrú náladu hrala do tanca živá hudba a bolo podané občerstvenie – výborný rezeň. Prítomní vyjadrili názor, že vzájomná spolupráca bude pokračovať i v budúcnosti.

CEMMAC Cup

Annamária Králiková

Tohtoročný tenisový turnaj štvorhier CEMMAC Cup sa uskutočnil 8. júna 2024, tradične v priestoroch TK2000 v Hornom Srní. Tenisových nadšencov sa tentoraz prihlásilo 24, turnaja sa ich zúčastnilo 22.

Po otvorení programu sa prvé podania začali ráno o 10.00 hod. a posledný finálový set sa odohral o 17.30

hod. Náhodne vylosovaní hráči odohrali svoje sety s absolútnym nasadením a na kurtoch predvedli famózne výkony.

Prvenstvo a víkendový pobyt v Hoteli Tenis putovali víťaznej dvojici Dušan Kolkus a Peter Thomka, pričom D. Kolkus potvrdil prvenstvo z minulého roka. Po napínavom finále si druhé miesto vybojovala dvojica Radoslav Waldecker a Juraj Savka, tretiu priečku obsadila dvojica s jedinou dámou turnaja – Iveta Gabčanová a Daniel Prekop.

Pekný a športovo úspešný priebeh turnaja, ktorý prebehol bez akéhokoľvek zranenia či nehody, sa celkom určite bude v nasledujúcich rokoch opakovať a ďalej zveľaďovať.

FOTO: AUTORKA

Deň matiek vo svete a u nás

Deň matiek je medzinárodne oslavovaný sviatok, ktorý sa zameriava na úctu a vďaka matkám za ich nezištnú lásku a obetavosť. Pôvod Dňa matiek možno hľadať v rôznych kultúrach a obdobiach, ale moderná podoba tohto sviatku má svoje korene najmä v Spojených štátoch.

Lýdia Murárová

Už v staroveku existovali oslavy spojené s matkami a materstvom. V starovekom Grécku boli oslavy venované bohyni Rhee, matke všetkých bohov. Rovnako aj Rímanovia mali svoje oslavy, nazývané Hilaria, ktoré sa konali na počesť bohyně Cybele, ochrankyne matiek a rodín.

V stredovekej Európe sa počas štvrtého pôstneho týždňa konal sviatok Matky cirkvi, kde sa veriaci vracali do svojej „materskej“ cirkvi – miesta svojho krstu, čo bolo príležitosťou na rodinné stretnutia a oslavy.

Začiatky moderného Dňa matiek

Moderný Deň matiek, ako ho poznáme dnes, má svoje korene na začiatku 20. storočia v Spojených štátoch. Hlavnou postavou, ktorá sa zaslúžila o jeho vznik, bola Anna Jarvis.

Anna Jarvis bola dcérou Ann Reeves Jarvis, ktorá počas americkej občianskej vojny organizovala stretnutia matiek, aby

zlepšila zdravotné a hygienické podmienky vojakov a komunity. Po smrti svojej matky v roku 1905 Anna Jarvis začala kampaň za uznanie Dňa matiek ako národného sviatku.

Prvé oficiálne oslavy Dňa matiek sa konali 10. mája 1908 v Graftone v Západnej Virgínii. Tento deň sa stretol s veľkým ohlasom a podpora pre myšlienku sa rýchlo šírila po celých Spojených štátoch. Anna Jarvis neúnavne pracovala na propagácii tejto myšlienky, písala listy a organizovala petície.

Uznanie Dňa matiek

V roku 1914 prezident Woodrow Wilson vyhlásil druhú májovú nedeľu za národný Deň matiek. Tento sviatok sa rýchlo rozšíril aj do iných krajín, kde sa prispôbil miestnym tradíciám a kultúram.

Paradoxne, Anna Jarvis sa neskôr postavila proti komercializácii sviatku, ktorý sama pomohla založiť. Bola znechutená tým, ako sa Deň matiek stal príležitosťou pre obchodníkov zarábať na predaji a darčekom, čo podľa nej

Súčasťou programu bolo aj vystúpenie tretiačov ZŠ.

skreslovalo pravý zmysel sviatku. Napriek jej snahám o návrat k pôvodným hodnotám, komercializácia Dňa matiek pokračovala a dnes je jedným z najvýznamnejších sviatkov v roku z hľadiska maloobchodného predaja.

Deň matiek vo svete

Deň matiek sa dnes oslavuje v rôznych termínoch po ce-

lom svete. Napríklad v mnohých arabských krajinách sa slávi 21. marca, v Spojenom kráľovstve a Írsku štvrtú pôstnu nedeľu, zatiaľ čo v Argentíne tretí októbrový víkend. V Českej republike a na Slovensku sa, podobne ako v USA, oslavuje druhú májovú nedeľu.

Deň matiek u nás

V našej obci sme si všetky mamičky uctili už tradične v nedeľné popoludnie vo veľkej sále KD. Celé týždne pred akciou naši žiaci vymýšľali a nacvičovali program. Postupne sa nám predstavilo 106 detí – predškoláci, prváci, tretiaci a napokon deviatiaci, ktorí sa takto symbolicky lúčili so školou a ďakovali svojim mamám za tých 9 rokov správdzania. Deviatiaci poďakovali aj svojim otcom, keďže deň otcov sa u nás takto neoslavuje. V programe tiež vystúpili žiaci ZUŠ, folklórny krúžok Kamenček a hudobné zoskupenie Susedia. Každá mamička si okrem krásneho zážitku odniesla aj darček vyrobený žiakmi ZŠ a kvietok s osobným blahoželaním od starostu obce.

Deň matiek je sviatok, ktorý prekračuje hranice a kultúry, spájajúc ľudí vo výraze vďaky a úcty k matkám. Hoci jeho forma a spôsob osláv sa môžu líšiť, spoločným menovateľom je oslava materstva a vďaka matkám za ich nenahraditeľnú úlohu v živote každého človeka.

FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

Naša planéta, náš domov

Žijeme v dobe, keď si čoraz viac uvedomujeme, ako naše každodenné rozhodnutia ovplyvňujú planétu. Ekologické zmýšľanie a ochrana životného prostredia nie sú len moderné trendy – sú nevyhnutné pre zachovanie nášho sveta pre budúce generácie.

Lýdia Murárová

Prvá vec, na ktorú by sme mali myslieť, je to, že Zem je našim jediným domovom. Nemáme žiadnu záložnú planétu, kam by sme sa mohli presťahovať, keď túto zničíme. Starostlivosť o životné prostredie je ako starostlivosť o náš vlastný domov – musíme ho udržiavať čistý a zdravý, aby sme mohli spokojne žiť.

Každý krok sa počíta

Možno si myslíte, že jeden človek nemôže urobiť veľkú zmenu, ale opak je pravdou. Každý malý krok sa počíta. Triedenie odpadu, šetrenie vody, zníženie spotreby plastov, výber ekologickejších dopravných a čistiacich prostriedkov. To, že obyvateľom našej obce životné prostredie nie je ľahostajné, dokázali svojimi aktivitami aj skauti a naši škôlkari.

Skauti čistia obec

V sobotu 27. apríla sa v našej obci konala ekologická akcia Čistá obec, ktorú zorganizovali skauti. Cieľom bolo vyčistiť okolie obce od nahromadeného odpadu a prispieť

tak k zlepšeniu životného prostredia. Pozvanie prijalo len zopár občanov, väčšinu účastníkov tvorili práve skauti, ktorí neváhali priložiť ruku k dielu.

Účastníci boli rozdelení do šiestich skupín, pričom v jednej z nich bol aj starosta obce. Táto akcia bola príkladom skvelej spolupráce medzi miestnymi autoritami a mladými dobrovoľníkmi.

Počas dopoludnia sa podarilo vyzbierať viac ako 20 vriec odpadu. Skauti a ostatní dobrovoľníci prehľadali a vyčistili lokality Drahy, obe cyklotrasy, cestu na salaš, územie za kurtami, parkovisko Čakanov a zastávku Rajkovec. Starosta vyjadril veľkú vďaku všetkým zúčastneným a zdôraznil, že takéto aktivity majú veľký význam nielen pre životné prostredie, ale aj pre budovanie komunitného ducha. Podobné iniciatívy budú pokračovať aj v budúcnosti a zapojí sa do nich ešte viac občanov našej obce.

Škôlka

V dnešnej dobe je veľmi dôležité, aby sme už aj naše deti odmalicka učili o význame ochrany ži-

votného prostredia. V našej škôlke sa v máji uskutočnila skvelá iniciatíva, kde deti spolu s pani učiteľkami čistili oblasť pod Vrškom a zbierali odpad. Táto akcia nielenže pomohla zlepšiť vzhľad obce, ale tiež mala obrovský výchovný význam pre najmenších obyvateľov. S nápadom zapojiť škôlkarov prišiel pán Ján Papierník, ktorému ako poľovníkovi na čistote v prírode záleží. Pre všetky deti tiež zabezpečil rukavice, vrecia, vodu a napokon aj sladkú odmenu.

Deti s nadšením a energiou prechádzali po kopcoch a zbierali všetko, čo do prírody nepatrí. Ako sa ukázalo, ich úsilie nebolo márne. Nazbierali plný privesný vozík odpadkov, medzi ktorými boli plasty, papiere, plechovky, drôty či starý hrdzavý fúrik vyhodnený v lese. Pán Papierník, ktorý sa do čistenia sám zapojil, odchádzal spokojný a nabitý energiou, ktorú vedia dať len deti.

Ekologické zmýšľanie a ochrana životného prostredia nie sú len o chránení prírody, ale aj o zabezpečení lepšej budúcnosti pre nás všetkých. Starajme sa o našu planétu, pretože ona sa stará o nás.

Najviac vriec odpadu sme nazbierali za kurtami, kde sme akciu Čistá obec aj ukončili FOTO: AUTORKA

Pán Papierník spoločne so škôlkarmi a pani učiteľkami čistia lesík v Potoku pod Vrškom FOTO: AUTORKA

Zo života školy – ŠKOLOVINKY

Martina Hanusová

Ked sa pedagógovia v strede apríla stretnú na pedagogickej rade za 3. štvrtrok, je jasné, že koniec školského roka je už veľmi blízko a školských akcií, výletov a exkurzií bude neúrekom. No

a pomedzi ne je treba prebrať učivo, uzatvoriť známky, rozlúčiť sa s deviatakmi a pripraviť všetko na plynulý nábeh nového školského roka. To najzaujímavejšie, čo sme zažili od apríla do júna, nájdete aj na našej webovej stránke <https://zshsrnie.edupage.org>

Na Liptove si siedmci nenechali ujsť návštevu archeoskanzenu Havránok

Koncoročný výlet piatokov a šiestakov na hrad Červený Kameň a do jaskyne Driny

Športový deň – beh oslobodenia

Športový deň – biatlon

Exkurzia Liptov

Žiaci 7. ročníka sa vo štvrtok 17. mája zúčastnili geograficko-dejepisnej exkurzie na Liptov. Navštívili niekoľko zaujímavých miest v regióne vrátane expozície Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva

v Liptovskom Mikuláši, Archeoskanzen Havránok a Galériu Ilusia.

SWAP

Vďaka šikovným ôsmačkám sme na našej škole po prvýkrát zorganizovali burzu oblečenia. Dôvodom bol fakt, že oblečenie

sa stalo lacným, cenovo dostupným a mnohokrát nakupujeme viac, ako potrebujeme. Za našu módu však musí naša planéta platiť vysokú daň. Najskôr pri samotnej výrobe, ktorá znečisťuje všetky zložky nášho životného prostredia. A nakoniec pri jej likvidácii. Oblečenie je totiž ťažko recyklovateľným materiálom a väčšinou končí na smetisku.

Športový deň

V utorok 30. apríla žila naša škola športom. Žiaci mali možnosť zapojiť sa do nasledovných aktivít: biatlon, beh oslobodenia, volejbal, futbal.

Deň matiek

Druhá májová nedeľa už tradične patrí mamičkám. Aj tento rok naši žiaci a deti z MŠ pripravili pestrý program.

Škola v prírode

Na Vršatci prežili naši štvrtáci aj vďaka obetavým pani učiteľkám a dvom šikovným skautkám Hanke a Paťke nezabudnuteľný májový týždeň plný hier a turistiky.

Deň otvorených dverí

V rámci 90. výročia školy mali naši rodičia možnosť zúčastniť sa na vyučovaní a zaspomínať si aj na časy strávené v škole.

Navštívili nás predškoláci

V utorok 11. júna naši prváčikovia privítali predškolákov z materskej školy. Spoločne sa zahrali, predškoláci si vyskúšali priasť neviditeľné siete a o využitelnosti takýchto sietí pri výškových sklenených budovách. Spolu osem aktivít na školskom dvore so zapojením sa viac ako sto žiakov na troch vyučovacích hodinách nám všetkým ponúklo iba malú ochutnávku toho, ako nám príroda ukazuje cestu udržateľnosti.

FOTO: ARCHÍV ZŠ

BioMimikry – učíme sa od prírody

Mgr. Helena Galková

Cieľom tohto učenia je ponúknuť inovatívny spôsob vzdelávania pre udržateľný spôsob života. Príroda účinne recykluje odpad, využíva obnoviteľnú energiu zo slnka, je odolná voči náhlym zmenám, dokáže sa časom prispôsobiť novým podmienkam a samoreguluje sa prostredníctvom spätných väzieb. Čo keby sme dokázali využiť princípy jej fungovania na prehodnotenie nášho spôsobu života bez poškodenia prírody, ktorú tak veľmi k životu potrebujeme?

Projekt Biolearn, ktorý zavá-

dza BIOMIMIKRY do škôl, motivuje žiakov objavovať inovatívne riešenia priamo v prírode. Je realizovaný partnerstvom šiestich krajín a na Slovensku je koordinovaný centrom environmentálnych aktivít v Trenčíne.

Pre žiakov našej školy sme na hodinách biológie, chémie, polytechniky a výtvarnej výchovy zorganizovali viacero aktivít, ktoré predchádzali samotnému dňu BIOMIMIKRY. Tieto aktivity vyvrcholili na konci mája, kedy starší žiaci pripravili pre mladších žiakov praktické ukážky.

Vyskúšali si odolnosť tvaru vajčička, hoci jeho škrupina je krehká. Stavali mosty podľa tohto vzoru a skúšali ich odolnosť. Dozvedeli sa o schopnosti pavúkov priasť neviditeľné siete a o využitelnosti takýchto sietí pri výškových sklenených budovách. Spolu osem aktivít na školskom dvore so zapojením sa viac ako sto žiakov na troch vyučovacích hodinách nám všetkým ponúklo iba malú ochutnávku toho, ako nám príroda ukazuje cestu udržateľnosti.

FOTO: ARCHÍV ZŠ

Wildhogs Horné Srnie

Rastislav Horečný

Máme za sebou prvý školský ročník florbalového krúžku v Hornom Srní. Sme radi, že sme mali na každom tréningu po celý rok dostatočné množstvo detí a nemuseli sme rušiť tréningy kvôli ich neúčasti. Kategórie sme rozdelili do dvoch skupín, nakoľko sme mali deti od 3 do 14 rokov. Od septembra vidíme na všetkých deťoch veľký pokrok, ale práve na tých najmenších je najviditeľnejší. Dôležité je spomenúť i väčšie deti, s ktorými sme pracovali. Pri týchto deťoch sú rozdiely v skúsenostiach väčšie a je zaujímavé vidieť, ako tie „slabšie“ deti napredujú a dobiehajú tých „lepších“.

Deti sa pri florbale neučia iba hrať florbal a ako držať hokejku, ale učia sa aj veci do

bežného života, ako napríklad sústredenie, taktické myslenie, koordinácia tela, vystupovanie v kolektíve, vedieť sa zastúpiť medzi sebou a podržať jeden druhého.

Od septembra tohto roku sa stávame novým klubom na florbalovej mape Slovenska. Budeme vystupovať pod názvom Wildhogs Horné Srnie. Máme v pláne spustiť dve mládežnícke kategórie a jednu mužskú. Ide o regionálne súťaže na západnom Slovensku.

Chcel by som sa poďakovať za spoluprácu našim trénerom: Filip Koniček, Štefan Horný, Veronika Meščánková, Simona Horná, Romana Veleková. A v neposlednom rade ďakujem deťom i vám, milí rodičia, za vedenie svojich detí k tomuto krásnemu športu – florbalu.

FOTO: ARCHÍV AUTORA

Famózne deti z Horného Srnia

Sezóna 2023/2024 bola náročná a krásna. Jarná časť bola plná zážitkov, turnajov a prípravných zápasov. Prinášame vám sumár z konca sezóny.

Veronika Meščánková

Nedávno vyšiel o našich mladých talentoch krásny článok v regionálnych novinách. Písalo sa tam, že naše deti (U11 a U9) zažili famóznú sezónu. Obe naše prípravky totiž skončili na prvej priečke tabuľky. Staršia prípravka U11 tabuľku úplne ovládla, keďže v 20 zápasoch boli schopní strelit neskutočných 348 gólov a inkasovať len 27. Svoje prvé miesto si vybojovali bez jedinej prehry a stali sa tak oblastným víťazom. Mladšia prípravka svoje prvenstvo nemala isté do posledného zápasu, keďže počas celej sezóny zaostávala o jeden bod za dovedy prvou Dolnou Porubou. Posledný zápas, s práve už spomínanou Dolnou Porubou, mal rozhodnúť o konečnom víťazovi prípraviek U9. Tento zápas sa však neuskutočnil, pretože mužstvo z Dolnej Poruby odmietlo nastúpiť na zápas v oslabenej zostave, a tak sme ho kontumačne vyhrali a získali tým prvé miesto v tabuľke. Naši najstarší žiaci U15 bojovali počas celej sezóny so ctou, avšak ako jeden z najmladších tímov, často dopĺňaný o hráčov z prípravky U11, sa neumiestnili na popredných priečkach tabuľky. Držíme im ale palce do ďalšej sezóny, ktorá bude, veríme, vydarenejšia s väčším počtom výhier ako prehier.

Sústredenie za odmenu

V dňoch 25. – 28. mája sme deti zobrali za odmenu na sústredenie, ktoré sa konalo v krásnom prostredí neďaleko Turčianskych

Teplíc. Sústredenia sa zúčastnilo 30 detí a 10 dospelých, ktorí dávali pozor, aby všetko bolo tak ako má byť. Do Turčianskych Teplíc sme sa odviezli vlakom, kde nás už čakali autá, a tie nás odviezli na ubytovanie. Dni sme strávili tré-

V dňoch 8. a 9. júna sa uskutočnil na srňanskom štadióne medzinárodný turnaj – Srňan Junior Cemmac Cup. Prvý deň sme hostili tímy mladšej prípravky U9. Poľské mužstvo USK Lisek Milówka, české mužstvo

šov a rovnako tri slovenské tímy FK Slovan Bolešov, TJ Považan Pruské a prvoligový tím FAMN Lednické Rovne. Naším deťom sa opäť darilo – úžasne vyhrali jeden zápas za druhým, no v poslednom zápase sme narazili

čiek bolo na štadióne vidieť neúrekom. Taktiež ďakujeme všetkým sponzorom, bez ktorých by sme nedokázali urobiť turnaj na takej vysokej úrovni. Menovite ďakujeme spoločnosti Cemmac, a. s., Obci Horné Srnie, Nadácii SPP, SintraSport, spoločnosti JOTURA, pohostinstvu U Alfa, reštaurácii KINGO, spoločnosti UPSteel, Bricol, s.r.o., Agrofarma Červený Kameň a zo spoločnosti Allianz pani Monike Oravcovej a jej kolegom.

Počas sezóny sme žiadali o niekoľko grantov. Bohužiaľ, nie vždy to vyjde, a tak to bolo aj v našom prípade. Okrem finančnej podpory už vyššie spomínaných spoločností sa nám tento rok podarilo získať peniaze z grantu „Športuj aj ty!“. Ide o grant nadácie SPP a jeho financie boli prerozdelené na nákupenie vybavenia na tréningovanie, lopty, ceny na turnaje a dresy – keďže sa nám počet prihlásených mládežníckych družstiev bude opäť rozrastať.

Čaká nás náročný ročník. Do súťaže budeme mať prihlásené 4 žiacke kategórie, prípravky U9 a U11, mladších žiakov U13 a starších žiakov U15. Jednotlivé kategórie sa budú musieť popasovať s novým zložením, pretože najstarší hráči prestupujú do vyšších kategórií. Veríme ale, že deti sa počas leta na rôznych prípravných zápasoch a tréningoch zohrajú a bude sa im hrať spolu dobre. Dôležité je to, že nám nejde o výsledky, ale o samotnú radosť z hry a učenie sa spolupracovať. Držte nám preto aj naďalej palce.

FOTO: ARCHÍV FK

novaním techniky, hraním futbalu a rôznych hier, bedmintonu, volejbalu, ale aj hraním kariet či len leňošením na tráve či hojdačke. V nedeľu nás čakal prípravný zápas s neďalekou Bystričkou, kde sme vyhrali aj s oboma prípravkami. Získali sme ale nové priateľstvá, nakoľko nás veľmi vřúčne privítali. Tento deň sme zakončili fantastickou opekačkou pod hviezdami. V pondelok sme boli objavovať okolie hotela, hľadali sme vílu a škriatka či hlboké prepádziská. So sústredením sme sa rozlúčili večerným kinom. Domov sme sa vrátili s krásnymi zážitkami a bez zranení.

TJ Pitín a päť slovenských tímov OŠK Bošáca, TJ Oravská Lesná, FK Slovan Bolešov, TJ Považan Pruské a prvoligové AFC Nové Mesto nad Váhom. Domáce deti v skupinovej fáze vyhrali všetky zápasy a z prvého miesta postúpili do súťaže o medaily. V poslednom rozhodujúcom zápase s víťazom druhej kategórie o jeden gól prehrali, a tak si z turnaja odnášali krásne druhé miesto. Na druhý deň sa konal turnaj staršej prípravky U11, kde bolo zastúpenie opäť medzinárodné. Privítali sme poľský tím LKS Slowian Lodygowice, tri české tímy z FC Brumov, SK SV Bojkovice, TJ Neda-

na súpera, ktorý bol technicky aj hrateľne lepší (FAMN Lednické Rovné), a tak sme si aj z tohto turnaja odnášali krásne druhé miesto. Oba turnaje sa niesli vo veľmi priateľskom duchu, boli plné smiechu a radosti. Počas obedňajšej prestávky si zasúťažili rodičia a tréneri v kopaní jednástok. Musíme ako organizátori zhodnotiť, že turnaj sa nad očakávanie vydaril, začo ďakujeme hlavne rodičom, ktorí sa podieľali na príprave a rekonštrukcii celého areálu TJ Cementár a počas oboch dní nám boli neskutočnou oporou. Ako povedal pán starosta vo svojom príhovore, žltých tri-

Po stopách starých receptov

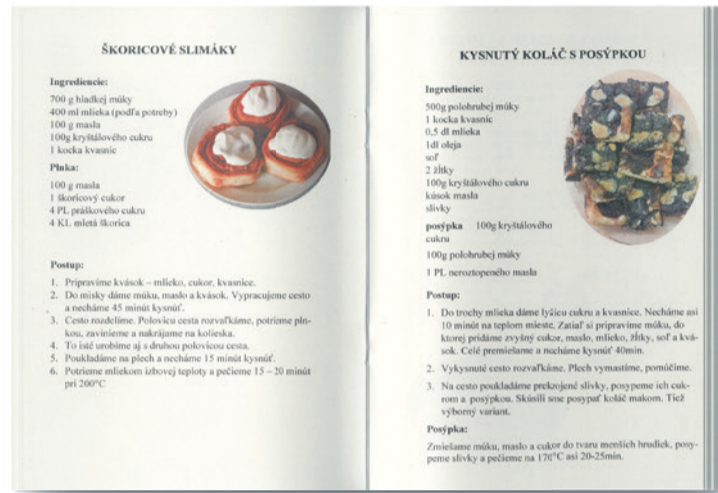
Dievčatá z krúžku Recepty starých mám

Krúžok Recepty starých mám začal fungovať v septembri a našim cieľom bolo piecť podľa receptov, ktoré sa už nevyužívajú alebo sú zastaralé. Viedla nás pani učiteľka Mačinová a chodilo nás tam 21. Každý druhý týždeň pani učiteľka zavolala ženy alebo mužov z Horného Srnia aj z okolitých dedín, aby nám prišli ukázať svoje recepty a kulinárske vychytávky. S pani Martou Papiernikovou sme robili langoše a pirohy, Ján Makovec nám zas ukázal, ako sa robia zemiakové placky, a Terka Kebísková nás naučila robiť výborné kysnuté rožky aj domáce moravské koláčiky... Na sladkých a slaných koláčoch sme si veľmi pochutnali a každý z nich sme si poctivo zapísali. Vznikla z toho aj naša špeciálna kuchárska knižka, ktorú sme

na krúžku dali dokopy. Týmto by sme sa chceli veľmi poďakovať pani učiteľke Mačinovej a všetkým ochotným, ktorí nám recepty poskytli. Poďakovanie patrí Márii Naňákovéj, Antónii Savkovej, Romanovi Savkovi, Kataríne Kebískovej, Márii

Kebískovej, Anne Kristínovej, Marte Papiernikovej, Marte Bobotovej, Jánovi Makovcovi, Anne Ondrejčikovej, Marte Oslancovej, Marte Chlebanovej, Stanke Lysáčkovej a Kataríne Hrnčárikovej.

FOTO: ARCHÍV ZŠ

Výstup krúžku - kuchárska knižka tradičných receptov

Dvojnásobné Tony kultúry

Prvý ročník cyklu Tony kultúry ukončil vo štvrtok 23. 6. netradične dvojkonzert.

Billy Barman ukončil koncertom v Hornom Srní svoje turné.

Jana Pančíková

Organizátor Fond CEM-MAC chcel sloviť mladšiu a najmladšiu generáciu divákov, preto tejto cieľovej skupine zodpovedal výber interpretov. Kapelu Toddler Punk, ktorá napriek názvu hrá hravé a hudobne zrelé pesničky pre deti, doplnila kapela Billy Barman, ktorá svoje turné k novému albumu finišovala práve v Hornom Srní. Na Toddler Punk sa prišlo pozrieť 87 fanúšikov, na Billy Barman rovných 350.

Toddler punk nie je o punku

Ako kapela sama o sebe hovorí, hrajú hudobné príbehy pre deti a rodičov. Členom kapely po narodení ich detí nebolo jedno, akú hudbu ich deti počúvajú. A tak vymysleli pôvodne príbehy a pesničky pre svoje deti. Boli fajn a okolie ich podporilo nahráť album aj pre všetkých ostatných. Nepodceňovali detský vkus, nechceli tvoriť prvoplánovú hudbu. Hudobníci sa pozbierali z rôznych skupín: z kapely Diego, Billy

Barman a Regale, majú svoje civilné zamestnania a hudbu robia pre radosť. S hudobníkmi spievajú aj ich deti. Skupina zahrala skvelý koncert a po tretej skladbe roztancovala nielen detské, ale aj rodičovské publikum. Prví tanečníci na parkete boli odmenení CDčkami kapely. Nečakaný úspech malo aj losovanie CD nosičov a knížiek kapely po koncerte. Ďakujeme kapele, že koncert odohrala aj napriek tomu, že dva dni pred koncertom dlhšej chorobe podľahla ich členka a basgitaristka Stanislava Apfelová.

Billy Barman

Keď pred 15 rokmi prišla mladá kapela s pesničkou Introvert a mysterióznym názvom Billy Barman, zaujali hravou a melodickou hudbou aj textami, aj keď to bola tak trochu vtipná „haluz“. Za tie roky kapela dozrela hudobne aj textovo, nie vždy úplne ľahko čitateľné texty nechávajú priestor interpretácii poslucháča. V rámci cyklu Tony kultúry odohrali v závere svojho turné spojeného s krstom nového albumu Galéria duševného zdravia skvelý koncert.

Na svojom facebookovom profile skupina vo štvrtok 23. 6. krátko po obede oznámila „Ka-

pela sa rýchlo hrnie, k obci menom Horné Srnie.“ A prihrmeli so skvelou náladou, výkonom aj energiou. Napriek „detskej chorobe“, ktorá sa prehnala celou rodinou, ako priznal spevák Juraj Podmanický, nebolo na výkone kapely nič badať. Zábavný frontman s vynikajúcou interakciou s publikom a výborná kapela hrali skvele. Môžeme len súhlasiť s nadšením jednej z radov fanúšikov „zahrali to naplno ako na Pohode, skvelé!“ Odpoveď kapely „Sme radi. Vždy hráme každý koncert naplno.“. Ďakujeme kapele aj za fotoshooting po koncerte a naozaj veľmi pohodový večer.

FOTO: J.PANČIKOVÁ, A.KRÁLIKOVÁ

Toddler Punk roztancoval deti i rodičov.

Villa Zerna

Dňa 7. 6. 2024 sa vo veľkej sále nášho kultúrneho domu uskutočnilo slávnostné vyhodnotenie celoslovenskej literárnej súťaže „Villa Zerna 2024“. Ako každý rok o zaujímavé práce nebola núdza a porotcovia ich v tomto ročníku prečítali spolu 387. Najlepšie práce si môžete prečítať v zborníku prác „Villa Zerna 2024“.

Anna Prnová

Na slávnostnom vyhodnotení sa zúčastnilo 18 z 28 ocenených autorov a vyhlásenie výsledkov bolo sprevádzané tancom a hrou na husliach v podaní žiakov ZUŠ v Nemšovej a žiakov ZŠ v Hornom Srní. Privítali sme vzácnych hostí: pani Magdalénu Gugovú, vedúcu Obecnú knižnicu v Hornom Srní, pani Vilmu Martiškovú, dlhoročnú vedúcu Obecnú knižnicu v Hornom Srní a pani Melániu Makovcovú, predsedníčku Klubu dôchodcov v Hornom Srní. Taktiež pozvanie prijala pani Annamária Králiková zo spoločnosti Cemmac, a. s. Nechýbal ani pán starosta obce Juraj Húserka, ktorý odovzdal hlavnú cenu našej literárnej súťaže – cenu sta-

rostu obce Horné Srnie a zároveň poprial všetkým účastníkom veľa tvorivých síl a nápadov.

V tomto roku sme slávnostné vyhlásenie spestrili výstavou fotografií pána Janka Žovince s názvom „Rozprávka Tatier“. A o tom, že sa všetci cítili na chvíľu ako v rozprávke, svedčia aj fotografie, ktoré pán Žovinec zhotovil v priebehu akcie, a aj takto prispel k jej dôstojnému priebehu. Za kulisami stál a o hudobné ozvučenie sa postaral pán Juraj Chlebana. Na záver tohto príspevku by sme chceli poďakovať všetkým autorom, pedagógom a rodičom za zaslané práce. Bez nich by naša súťaž nemala zmysel. Špeciálne poďakovanie patrí spoločnosti Cemmac, a. s., za vecné ceny a každoročnú

finančnú podporu. Ďalej sa chceme touto cestou poďakovať spoločnosti Bricol, s. r. o., a pani Tatiáne Húserkovej za vecné ceny pre ocenených autorov a spo-

ločnosti J+K Nemšová za tlač zborníka. Už teraz sa tešíme na nasledujúci 12. ročník a veríme, že bude ešte lepší.

FOTO: ARCHÍV AUTORKY

Tipy na prázdninové výlety

Letné prázdniny sú tu a mnohí z vás možno premýšľajú, ako si ich spestriť a zabaviť nielen seba, ale najmä deti. Pozrite si prehľad tipov na výlety v okolí, ktoré sú vhodné pre malých aj veľkých. A ak sa na niektorý z nich vyberiete, nezabudnite si pribaliť aj dobrú náladu, ktorá vás na potulkách bude sprevádzať.

Patricia Tallová

Románsky kostolík v Haluziciach

Historický kostolík z 13. storočia sa nachádza neďaleko Trenčína v obci Haluzice. Ak sa vyberiete navštíviť tento kostol, môžete ísť nenáročnou cestou priamo z parkoviska, ktorá vám zaberie približne 5 minút, alebo môžete ísť cez Haluzickú tiesňavu. Obe cesty zvládnu aj menšie deti, avšak terén Haluzickej tiesňavy nie je vhodný pre kočíky. Vstupné je celoročne zdarma.

Lanový park Tarzania

Lesopark Brezina v Trenčíne je každému dobre známy, vedeli ste však, že práve tu sa nachádza lanový park Tarzania? Na dospelých odvážlivcov tu čakajú dráhy dvoch náročností – lahšia a ťažšia a na svoje si prídu aj deti, pre ktorých je tu pripravená detská dráha.

Jump centrum Drietoma

Ak hľadáte miesto, kde sa deti môžu maximálne vyblázniť, Jump centrum v Drietome je ideálny tip na výlet. Zatiaľ čo sa dospelí môžu občerstviť v bufete, na deti čakajú desiatky trampolín a iných atrakcií. Otvorené je každý deň počas celého týždňa.

Park miniatúr v Podolí

Park miniatúr je náučno-zábavný areál v obci Podolí neďaleko Nového Mesta nad Váhom. Nachádza sa tu viac ako 80 miniatúr hradov, zámkov, kostolov, chát a domov významných osobností. Otvorené je denne okrem pondelka a k areálu patrí aj bezplatné parkovisko.

Hojdačka Strelenka

Hojdačky v prírode sa stali obľúbenou atrakciou o čom svedčí aj ich pribúdajúci počet. Hojdačka Strelenka sa nachádza nad obcou Lysá pod Makytou v okrese Púchov. Cesta k nej vedie cez lúky a kopce, trvá okolo 30 minút a je vhodná aj pre deti. Pri hojdačke sa nachádza aj ohnisko s možnosťou opekania. Ak by ste hľadali aj iné prírodné hojdačky, nájdete ich napríklad nad Trenčianskou Teplou, Soblahovom či v Bodinej v Sedle Marek pri Považskej Bystrici.

FOTO: INTERNET

Oddanosť

Stála tam sama a vnímala len hudbu.

Prišiel som ku nej toľkokrát

Vyrušiť som ju chcel

Stála tam hudbou očarená

Symfóniu jej zložil Beethoven.

Oddaná krásnej melódii

Nechcela ku mne uprieť zrak.

Ja zmieram láskou

Nie len k hudbe,

A pevne verím na zázrak.

Symfónia to bola skvelá

Očami zvlíkal som z nej šat

No moje oči za to nemôžu,

Že sa jej neviem dostať pod kožu

Hoci by bola celkom nahá.

Nič o nej neviem čo ju poteší,

A čo dokáže rozplakať.

Oddaná hudbe, svojej veľkej vášni,

Verí že ľudia budú šťastní,

keď budú iba hudbu milovať.

Nemôžem žiť v takej ilúzii

Milovať iba hudbu, bol by veľký

skrat

Veď zaslúžim si v hĺbke srdca

Celý svet mať rád.

Obzretie za detstvom

Modrá obloha, detský smiech

Kone pricválali opreteký s časom.

Koniec je detských hier

Cítíme blízkosť pier, zaľúbený do

seba.

Sadáme každý na svojho tátoša

Nástrahy života ideme pokúšať

Veď o chvíľu sme dospelí

Čas letí a kone bežia v dial.

Zanesú nás do dospelosti

Tam nám kážu,

na vlastných nohách stáť

dokážete že viete život žiť.

Stráca sa detský smiech

Aj konské hrivy akoby boli preč

Len my zostávame v krajine do-

spelych

Nevieme sa vrátiť späť.

Vilma Martišková

V nedeľu 16. 6. 2024 sa v miestnom kostole konala sviatosť prvého svätého prijímania. Zúčastnilo sa jej 23 detí tretieho ročníka. Na túto sviatosť ich pripravoval pán farár Štefan Nižník a pani Blanka. Spoveda a všetky modlitby sa deti učili počas hodín náboženstva. Vďaka nim to deti zvládli perfektne a budú mať krásne spomienky. O dôstojný priebeh udalosti sa zaslúžili aj maminy pani Vodičková a Schizlerová, ktoré mali na starosti zorganizovať túto udalosť zo strany rodičov a zabezpečiť plynulý chod celej sviatosti. Všetkým patrí veľké ďakujem.

VERONIKA MEŠČANKOVÁ / FOTO: DOMINIK DUŠA

Spoločenská kronika

Naši noví občania

Juraj Nitschneider
Teodor Minárik
Šimon Švajlenín
Zara Rudná
Juraj Ďurčo

Navždy sme sa rozlúčili

- 2. 4. Marketa Mazánová
- 18. 5. Jozef Mierny
- 24. 5. Mária Bulejková
- 14. 6. Margita Naňáková
- 15. 6. Marta Nitschneiderová
- 16. 6. Tibor Patka
- 21. 6. Agnesa Vodičková

Pár bocianov, ktorý hniezdi pri vstupe do našej obce, vysedel tento rok 4 mláďatá. Bociany znášajú spravidla 3 – 5 vajec, na ktorých sedia obaja rodičia vyše mesiaca. Nemusia však prežiť všetky. Vo výnimočných prípadoch, ak nie je dostatok potravy, môžu rodičia slabšie mláďatá zlikvidovať, aby prežili aspoň silnejšie vtáčatá. Občas sa tiež stane, že mláďa uhynie od hladu alebo od chladu. Pri pohľade na záber z dronu však vidno, že mláďatá majú najkritickejšie obdobie úspešne za sebou a koncom prázdnin budú pripravené podniknúť s rodičmi let do Afriky. Vedci zistili, že častou destináciou slovenských bocianov sú štáty ... (tajnička 8-smerovky). FOTO: MIROSLAV PROKOP

L E S S H C T A A N
C B R K O E Z R Á N
E U Ň A R V L Á N Y
M R A U N O K L A G
E Z N T Ý Š I V A P
N O N I K E N T E L
T L H N O R Z S I M
Á K A G N O B H A D
R Y S E I Z E B Z R
E C I N E M E R K Á
Ň B Č A C I N A R H
W E I K A R P A T Y

Ktorou cestou sa musí vydať surfer, aby si mohol zahrať plážový volejbal? Poznáte mená všetkých stopových prvkov, ktoré majú postavičky na tričkách?

Osemsmerovka

Tajnička ukrýva názvy štátov, v ktorých zvyknú zimovať slovenské bociany.

Použité slová: cementáreň, cyklozrub, Dráhy, Galko, hasiči, horný koniec, hranica, hs, Karpaty, Kremenice, les, letnekinó, Lány, Orešovec, pes, skauting, srňan, TN, Vlára, Zbezie

Cu = meď (cuprum), Fe = železo (ferrum), P = fosfor (phosphorus), Ca = vápnik (calcium), Mg = horčík (magnesium)